

Marktrapport Augustus 2022

De perfecte storm zorgt voor historisch hoge prijzen

Algemene Marktsituatie

De marktprijzen stegen in augustus en koelen iets af in september. Europa moest minder gas gaan verbruiken voor elektriciteit opwek in augustus, echter werd door de aanhoudende droogte zelfs meer verbruikt dan de maand ervoor. Dit doordat een record droogte er voor zorgde dat waterkracht centrales minder opwek hadden, kerncentrales minder koelwater beschikbaar hadden en kolen niet goed vervoerd konden worden door de lage waterstanden op de rivieren. Er was volop zon, maar weinig wind waardoor de opwek vanuit duurzame bronnen iets tegen viel en veel gascentrales operationeel zijn geweest de afgelopen maand. De onrust omtrent het afsluiten van Nordstream 1 voor onderhoud, daarna weer een aantal dagen levering, gevolgd door een afsluiting die nu zorgt dat er niets meer geleverd wordt door Nordstream 1 zorgde voor een stijging op de gasmarkt en daarmee ook op de elektriciteitsmarkt.

De markten zijn op dit moment voor bijna alle grondstoffen erg volatiel. De olie prijs heeft al een aantal dagen onder de \$90,- genoteerd deze maand en hangt nu rond de \$90,-. Recessie angsten en een lockdowns in China zorgen voor verwachtingen dat de vraag zal afnemen. Er zijn wat regenbuien geweest in Europa, echter nog steeds niet afdoende om de droogte van augustus te doen vergeten, maar de waterstanden voor de binnenvaartschepen zijn weer wat hoger wat transporten van kolen weer makkelijker maakt. Wij zien hierdoor ook de prijzen voor levering in 2023 dalen voor het moment - al zijn ze nog steeds vele malen hoger dan in het verleden de norm was. De aanhoudende inflatie en druk op grondstofprijzen heeft er nu wel voor gezorgd dat de prijselasticiteit voorbij is gestreefd, want grote energieverbruikers schakelen nu af doordat de kostprijzen stijgingen niet in de halffabricaten en/of eindproducten doorberekend kunnen worden.

Dachten wij in juli nog dat er ongekend hoge prijzen op de spot markt naar voren kwamen doordat Rusland de levering van gas reduceerde middels de Nordstream 1 pijpleiding (eerst door onderhoud en daarna door gereduceerd aanbod), bleek dit in augustus nog veel hoger te kunnen. Nordstream 1 ging nogmaals in "onderhoud" en is nu zelfs gesloten voor levering naar Europa. De druk in de markt zorgde ervoor dat de prijs enkele dagen boven de €3 per m³ uitkwam. De vermindering in levering had echter niet voor deze hoge prijzen moeten zorgen, was het niet voor het feit dat door de perfecte samenloop (ook wel perfecte storm genoemd) van omstandigheden door droogte, hitte, en daardoor verminderde productie uit kern-, kolen-, en waterkracht centrales de vraag naar gas in gascentrales steeg. Netto exporteur van elektriciteit (Frankrijk) naar het buitenland werd ineens een netto importeur van elektriciteit doordat de kerncentrales maar 40% van hun normale opwek konden bereiken - en deze stroom werd uit Duitsland gehaald welke voornamelijk door gascentrales werd opgewekt.

De elektriciteit prijzen waren dus hoog in augustus door de omstandigheden in Europa. De ongemiddelde prijzen op de spotmarkt voor elektriciteit noteerde de hoogste prijzen van dit jaar - en ook in de geschiedenis van de spotmarkt. De lange termijn prijzen (jaar 2023) stegen zelfs tot een niveau boven de €0,80 per kWh. Deze niveaus zien wij gelukkig niet meer in de markt van dit moment waar de termijnmarkt prijzen (jaar 2023) weer op niveaus hangt welke wij in het begin van augustus zagen. De spotmarkt is nog steeds hoog, echter is hier ook al weer een forse reductie te zien t.o.v. augustus en door veel LNG aankomsten de komende tijd zal er minder druk zijn op de prijzen.

Er werd nog een economische groei gerapporteerd in het tweede kwartaal, maar het beeld zien we stilletjes aan wel veranderen. Het aantal werklozen is al een aantal maanden aan het stijgen, en ook het banenverlies zien we toenemen. De vakbonden en werknemers eisen enorme inflatiecorrecties, echter kan hierdoor een loon-prijs spiraal ontstaan (waar de lonen de prijzen nog verder omhoog duwen en daarmee weer de inflatie doen toenemen) wat mogelijk bedrijven welke de kosten niet geheel en/of gedeeltelijk door kunnen berekenen (naar verwachting nu van toepassing bij >50% van het MKB segment) wel eens in een hoek kunnen drijven waarbij ze noodgedwongen ontslagen en/of bedrijfsbeëindigingen in de hand kunnen gaan werken.

Fossiele Brandstoffen

De olieprijs daalde door recessie angsten en lockdowns in China, maar maakte toch een paar uitstapjes boven de \$100,- per vat (in augustus) doordat de OPEC+ aangeeft hun productie te gaan beperken. Het lijkt voor de OPEC+ toch voornamelijk een verdediging te zijn van de prijzen boven de \$90,-, echter zien we nu al weer de scheuren ontstaan die ook tijdens COVID-19 zich voordeden. De markt lijkt angstig en daardoor zien we dalende prijzen, verdediging van hoge prijzen lijkt dan ook niet afdoende voor het moment en een verdere daling naar niveaus rond de \$85,- lijkt dan ook aannemelijk voor het moment, want dat we een recessie gaan krijgen in de wereld is geen vraag meer - de vraag is alleen hoe lang en hoe zwaar deze zal zijn. Het akkoord vanuit Iran zal niet echter niet echt aannemelijk zijn gezien de spanningen die nu aanwezig zijn in Iran.

De kolenmarkt was nog stijgende in augustus door de gestegen vraag t.o.v. voorgaande jaren. De historisch lage waterstanden, lager dan enkele honderden jaren in sommige gevallen, zorgden ervoor dat transport van kolen op de rivieren ook minder beladen konden worden en hierdoor stegen de prijzen verder. De lage waterstanden zijn door de laatste weken met regen weer wat normaler, waardoor de druk op de prijzen iets terugzakt. Daarnaast zien we ook in China dat er meer kolenmijnen open gaan, om meer voorraden op te bouwen die vorig jaar voor de winter extreem laag waren. Hierdoor zie je minder vraag in Azië en een dalende prijs in Europa.

CO₂ Rechten

De markt handelde vorige maand nog rond de €90,- per MT/CO₂. Deze maand zien we echter door de onrust in de markt dat er veel verkocht wordt en daardoor een dalende prijs plaatsvindt. De prijs is van niveaus rond de €80,- per MT zelfs weggezakt naar een laagste punt, sinds begin maart 22, afgelopen vrijdag van net onder de €66,- per MT. De mobilisatie in Rusland drukt het sentiment in de markt en vertrouwen in de markt. Het lijkt erop dat grote speculatieve handelaren voor het moment uit de markt stappen, omdat het te volatiel wordt en het opwaartse potentieel op dit moment kleiner wordt door de onrust en mogelijk interventie vanuit de EU om de marktprijzen te beteugelen. Indien de EU hard gaat ingrijpen en 250 mln. certificaten extra op de markt brengt zal de prijs omlaag duiken, echter doen ze dit gefaseerd dan zal de prijs niet hard

Financiële cijfers

De inflatie was 13,6% in augustus (volgens Europese rekenregels). De inflatie steeg dus wederom fors t.o.v. juli (+2%) door de gestegen grondstof prijzen in augustus. De grondstofprijzen zijn in september wel iets aan het dalen, echter nog steeds op extreem hoge niveaus, en mogelijk door hardere rentestijgingen vanuit de ECB zal de inflatie wel afremmen. Echter zien we nog steeds stijgende lonen op dit moment en compensatie voorstellen vanuit de politiek om de koopkracht te stutten, waardoor mogelijk tijdelijk de inflatie weer aangewakkerd wordt door dit monetaire beleid.

De ECB heeft in september de rente verhoogd met 0,75%. De rente stijgt hard om lenen duurder te maken en sparen meer te laten renderen, waardoor volgens economen de inflatie zal afremmen. De ECB is echter veel te laat geweest en nu worden alle remmen losgelaten en mogelijk wordt de rente nog verder verhoogd binnenkort, de vraag is echter of dit nog verantwoord is nu we mogelijk al in een recessie zitten en daardoor mogelijk nog harder de recessie in gaan.

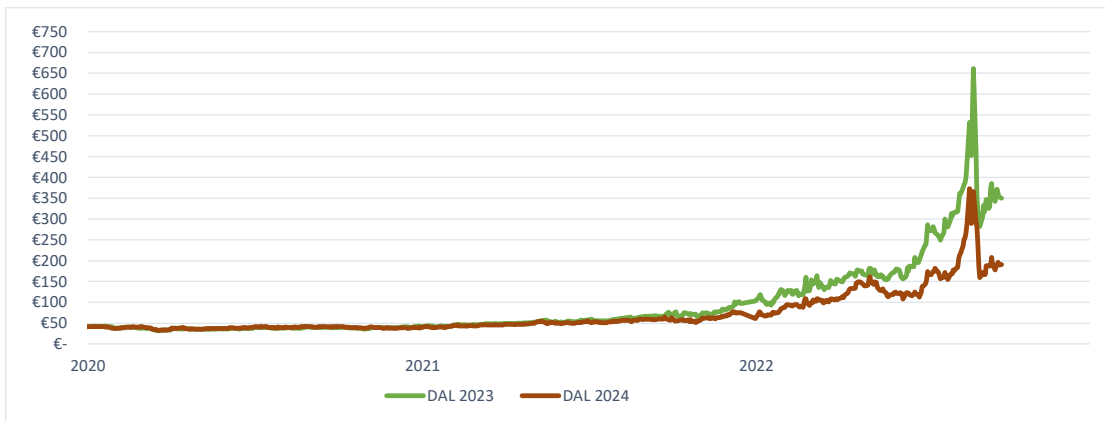

De € / \$ wisselkoers was in augustus nog steeds boven de 1 te vinden. De FED heeft de rente echter in augustus verhoogd en door de issues in de EU zien we weer een dalende trend op de wisselkoers, waardoor deze weer onder de 1 staat. De VS ziet echter al huizenprijzen dalen (door rentes van >6% op 30 jaar leningen), ontslagen toenemen, en een zwakkere economische groei, maar wel een dalende inflatie per augustus.

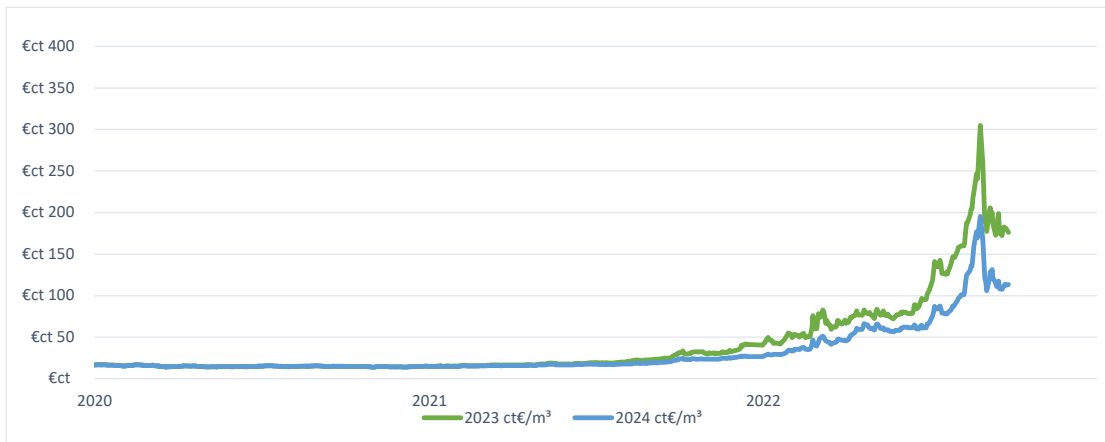
Lange termijn prijzen

	PIEK 2023	PIEK 2024	DAL 2023	DAL 2024	Gas 2023	Gas 2024	Olie	Kolen	CO ₂	€/€
26-9-2022	€ 485,00	€ 271,29	€ 349,87	€ 190,63	€ct 175,88	€ct 113,14	\$84,06	\$274,13	€ 70,33	\$0,97
23-9-2022	€ 485,00	€ 274,26	€ 352,98	€ 188,97	€ct 180,96	€ct 112,43	\$86,15	\$280,05	€ 65,77	\$0,97
22-9-2022	€ 497,73	€ 276,22	€ 360,75	€ 196,15	€ct 181,03	€ct 113,44	\$90,46	\$277,37	€ 70,44	\$0,98
21-9-2022	€ 500,82	€ 275,39	€ 371,66	€ 189,42	€ct 182,52	€ct 111,89	\$89,93	\$280,34	€ 69,79	\$0,98
20-9-2022	€ 502,35	€ 272,89	€ 369,79	€ 188,45	€ct 181,31	€ct 109,62	\$90,62	\$282,20	€ 71,14	\$0,99
19-9-2022	€ 468,48	€ 267,69	€ 342,78	€ 177,87	€ct 172,42	€ct 107,36	\$92,00	\$295,33	€ 71,10	\$1,00
16-9-2022	€ 487,61	€ 272,65	€ 351,66	€ 190,29	€ct 175,58	€ct 108,13	\$91,35	\$292,63	€ 73,27	\$1,00
Uitgedrukt in	€/MWh				€ct/m ³		\$ / VAT	\$ / MT	€/MT	\$

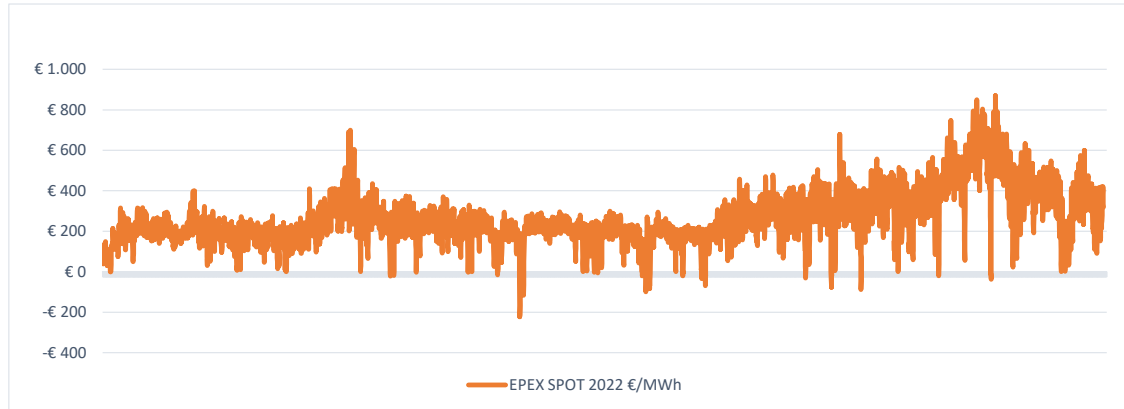

De maandelijkse marktupdate is een publicatie van Cinergie alle rechten voorbehouden. Deze publicatie bevat algemene prijsinformatie en kan niet worden opgevat als juridisch danwel financieel advies voor specifieke situaties. Deze data wordt uitsluitend ter informatie verstrekt.

De maandelijkse marktupdate is een publicatie van Cinergie alle rechten voorbehouden. Deze publicatie bevat algemene prijsinformatie en kan niet worden opgevat als juridisch danwel financieel advies voor specifieke situaties. Deze data wordt uitsluitend ter informatie verstrekt.

dagmarkt prijzen

2022	Piek*	Dal*	Gas**
Januari	€ 234,29	€ 168,51	€ct 85,19
Februari	€ 193,56	€ 157,03	€ct 81,65
Maart	€ 275,98	€ 255,17	€ct 132,02
April	€ 210,41	€ 189,63	€ct 104,58
Mei	€ 178,61	€ 185,53	€ct 91,27
Juni	€ 214,70	€ 210,86	€ct 104,49
Juli	€ 313,87	€ 305,44	€ct 168,58
Augustus	€ 463,96	€ 439,85	€ct 233,29
September	€ 380,28	€ 320,56	€ct 188,75
Oktober	€ -	€ -	€ct -
November	€ -	€ -	€ct -
December	€ -	€ -	€ct -

2021	Piek 2021	Dal 2021	Gas 2021
Januari	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
Februari	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
Maart	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
April	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
Mei	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
Juni	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
Juli	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
Augustus	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
September	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
Oktober	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
November	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89
December	€ 47,49	€ 36,69	€ct 16,89

* De Elektriciteit prijzen zijn berekend door het gemiddelde van de uur noteringen, die tot nu toe in 2022 hebben plaatsgevonden, gesplitst in piek en dal voor elektriciteit en te vermeerderen met de contractuele opslagen. Deze tarieven staan nog niet vast voor september en zijn puur ter indicatie zodat u kunt zien welke beweging op de dag markt plaatsvindt.

**De gasprijs is berekend door het gemiddelde van de dag noteringen, die tot nu toe in 2022 hebben plaatsgevonden te nemen, en te vermeerderen met de contractuele opslagen voor kleinverbruik. Deze zijn hoger dan voor GXX aansluitingen. De tarieven voor GXX aansluitingen worden na bekendmaking van de definitieve tarieven over september 2022 losstaand naar klanten met een GXX aansluiting gecommuniceerd.